

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/125/2021
Identifikačné číslo spisu:	6412203016
Dátum vydania rozhodnutia:	31.01.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6412203016.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ V. X., bývajúceho v N. XX, 2/ O. X., bývajúcej v N., N. XXX/XX, oboch zastúpených JUDr. Evou Krchňavou, advokátkou v Banskej Bystrici, Rudlovská cesta 47, proti žalovaným 1/ F. Y., bývajúcej v Ž. I. K., Š.. B. XXX/XX, 2/ V. Y., bývajúcej v Y., N. XXX/X, obom zastúpeným JUDr. Evou Považanovou, advokátkou v Žiari nad Hronom, Jiráskova 400/21, o zaplatenie 4.481,18 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 7C/10/2012, o dovolaní žalobcov 1/, 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. augusta 2020 sp. zn. 17Co/47/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovaným 1/, 2/ priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcom 1/, 2/ v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 30. mája 2016 č. k. 7C/10/2012-144 návrh žalobcov 1/ a 2/ na úhradu istiny vo výške 4.481,18 eur spolu s 9 % p. a. úrokom z omeškania zo sumy 4.481,18 eur od 12. decembra 2009 až do zaplatenia zamietol (I. výrok) a žalobcom 1/ a 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne uhradiť žalovanej F. Z., nar. X. F. XXXX trovy konania spočívajúce v trovách právneho zastúpenia vo výške 436,46 eur na účet právnej zástupkyne žalovanej JUDr. Miroslavy Hudecovej, č. účtu: XXXXXXXXXXXX/XXXX, IBAN:SKXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, VS: 122015, trovy právneho zastúpenia vo výške 359,93 eur na účet právnej zástupkyne žalovanej JUDr. Evy Považanovej, advokátky, bankové spojenie IBAN: SKXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, BIC: GIBASKBX, všetko v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia pod následkom výkonu rozhodnutia (II. výrok).

1.1. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobcovia 1/, 2/ sa domáhali voči pôvodnej žalovanej F. Z. (zomrelej XX. M. XXXX) úhrady 4.481,18 eur s príslušenstvom. V žalobe uviedli, že 2. mája 2005 bola medzi účastníkmi konania vypracovaná Zmluva o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v zmysle § 553 Občianskeho zákonníka, ktorej súčasťou tvorila Zmluva o pôžičke z 2. mája 2005, ktorej vklad bol povolený Správou katastra 7. júna 2005 pod č. vkladového konania O.. Podľa Zmluvy o pôžičke zapožičali pôvodnej žalovanej 6.140,87 eur. Nakoľko pôvodná žalovaná nedodrжала

podmienky Zmluvy o pôžičke, nadobudli nehnuteľnosť, ktorá bola predmetom Zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti do trvalého vlastníctva. Rozsudkom súdu prvej inštancie sp. zn. 9C/143/2009 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/333/2009 z 2. decembra 2009 súd určil, že Zmluva o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti uzatvorená 2. mája 2005, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva pôvodnej žalovanej k špecifikovanej nehnuteľnosti, je neplatná. Na základe uvedeného rozsudku bol realizovaný prevod predmetnej nehnuteľnosti na pôvodnú žalovanú. Žalobcovia si uplatnili plnenie zo Zmluvy o pôžičke vo výške 4.481,18 eur spolu s príslušným zákonným úrokom z omeškania, ktorú sumu špecifikovali ako rozdiel medzi poskytnutou pôžičkou vo výške 6.140,87 eur, po odpočítaní a akceptácii plnenia nájomného počas trvania nájmu pôvodnej žalovanej u žalobcov vo výške 1.194,98 eur a odpočítaní sumy 464,71 eur prijatej od pôvodnej žalovanej v rámci exekučného konania vedeného pod sp. zn. EX 2235/07.

1.2. V súdnej veci súd prvej inštancie zaujal právny názor, že samotným žalobcom i v prípade existencie Zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nič nebránilo uplatniť voči pôvodnej žalovanej plnenie z dvojstranného právneho úkonu, a to samotnej Zmluvy o pôžičke. Poznamenal, že Zmluvou o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti bola zrejme realizovaná nekalá praktika, resp. realizované konanie proti dobrým mravom vzhľadom na výšku poskytnutých finančných prostriedkov na základe Zmluvy o pôžičke, ktorá bola v hrubom nepomere s hodnotou nehnuteľnosti, ktorá tvorila predmet zabezpečovacieho prevodu. Zmluva o pôžičke bola medzi stranami sporu uzatvorená 2. mája 2005 a podstatná náležitosť - termín splatnosti pôžičky bol účastníkmi zmluvného vzťahu dojednaný k 31. augustu 2005. Súd prvej inštancie určil začiatok behu premĺčacej lehoty na plnenie zo Zmluvy o pôžičke na deň 1. septembra 2005, teda deň nasledujúci po dojednanom termíne splatnosti zapožičaných finančných prostriedkov. Z takéhoto pohľadu premĺčacia lehota na uplatnenie svojho práva v zmysle zákonnej úpravy uplynula žalobcom dňom 1. septembra 2008. Žaloba na plnenie bola doručená súdu dňa 2. marca 2012. Akceptujúc vznesenú námietku premĺčania v zmysle § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka návrh žalobcov ako premĺčaný zamietol.

1.3. Súd prvej inštancie záverom skonštatoval, že urobené prejavy zo strany pôvodnej žalovanej špecifikované samotnými žalobcami, považované za uznanie dlhu v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka, nevyvolávajú následok predpokladaný označeným ustanovením, nakoľko takéto prejavy nenapĺňajú kogentné atribúty uznania dlhu v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ žalobcovia argumentujú uznaním záväzku písomným podaním z 5. januára 2010, v tomto smere nebolo preukázané, že by toto uznanie obsahovalo kogentné atribúty uznania záväzku a taktiež nebolo preukázané zo strany žalobcov, že by pôvodná žalovaná ako dlžníčka v tomto čase (po uplynutí premĺčacej doby) mala vedomosť o tom, že eventuálny dlh je premĺčaný. Vzhľadom na zistený skutkový stav danú obranu žalobcov považoval za právne irelevantnú a pri akceptácii vznesenej námietky premĺčania návrh žalobcov ako nedôvodný zamietol.

1.4. O trovách konania rozhodol aplikujúc § 142 ods. 1 O.s.p.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 27. augusta 2020 sp. zn. 17Co/47/2020 odvolanie žalobcov odmietol ako podané oneskorene a vyslovil, že žalobcovia 1/, 2/ sú spoločne a nerozdielne povinní nahradiť žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky trov odvolacieho konania žalovaných.

2.1. Na odôvodnenie rozhodnutia uviedol, že písomné vyhotovenie rozsudku súdu prvej inštancie doručil súd prvej inštancie právnej zástupkyňi žalobcov JUDr. Ľudmíle Petrušovej, advokátke so sídlom v Žiari nad Hronom, Alexandra Dubčeka 10, do vlastných rúk dňa 21. júla 2016 prostredníctvom súdneho doručovateľa (č. l. 150 spisu); proti rozsudku súdu prvej inštancie podali žalobcovia odvolanie, ktoré doručili súdu dňa 4. júna 2019. V rámci posúdenia včasnosti podaného odvolania dospel k záveru, že žalobcovia podali odvolanie proti napadnutému rozsudku oneskorene po márnom uplynutí zákonnej lehoty na podanie odvolania, ktorá začala plynúť od riadneho doručenia napadnutého rozsudku ich predchádzajúcej právnej zástupkyňi JUDr. Ľudmíle Petrušovej. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom žalobcov, že zmena spôsobu výkonu advokácie ich predchádzajúcej právnej zástupkyne JUDr. Ľudmily Petrušovej v priebehu konania spôsobila zánik udeleného plnomocenstva z 2. marca 2012, pretože z § 15 ods. 6 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o

živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 586/2003 Z. z.“) takýto záver nevyplýva a uvedené ustanovenie sa týka len vnútorných pomerov advokátskej kancelárie [uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3Cdo/96/2011 z 8. septembra 2011]. Zmena spôsobu výkonu advokácie preto nemá (nemôže mať) vplyv na skôr udelené plnomocenstvo a nespôsobuje neúčinnosť doručenia rozhodnutia právnomu zástupcovi podľa pôvodne udeleného plnomocenstva. Procesný predpis neupravuje zánik plnomocenstva, preto pri posudzovaní otázky zániku plnomocenstva je potrebné vychádzať len z dôvodov taxatívne uvedených v § 33b Občianskeho zákonníka (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2ObdoV/1/2016 z 31. mája 2016), z ktorých ani jeden nebol v posudzovanom prípade naplnený. Vzhľadom na skutočnosť, že § 15 ods. 6 zákona č. 586/2003 Z. z. sa týka len vnútorných pomerov advokátskej kancelárie, v prípade zmeny spôsobu výkonu advokácie v priebehu konania nie je ani potrebné odvolanie pôvodne udeleného plnomocenstva stranou alebo jeho vypovedanie zástupcom (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/186/2012 z 30. augusta 2012). Zmenou spôsobu výkonu advokácie v priebehu konania nestratila predchádzajúca právna zástupkyňa žalobcov JUDr. Ľudmila Petrušová postavenie advokáta a bola teda naďalej oprávnená ich v konaní zastupovať; na základe uvedeného je zrejmé, že predchádzajúca právna zástupkyňa žalobcov JUDr. Ľudmila Petrušová bola napriek zmene spôsobu výkonu advokácie oprávnená ako zástupkyňa žalobcov prevziať napadnutý rozsudok a súd prvej inštancie postupoval procesne správne, keď jej napadnutý rozsudok ako zástupkyňi žalobcov doručil.

2.2. Odvolací súd zhrnul, že súd prvej inštancie doručil napadnutý rozsudok predchádzajúcej právnej zástupkyňi žalobcov JUDr. Ľudmile Petrušovej do vlastných rúk dňa 21. júla 2016 prostredníctvom súdneho doručovateľa (č. l. 150 spisu). Zákonná pätnásťdňová lehota na podanie odvolania proti napadnutému rozsudku tak začala žalobcom plynúť 22. júla 2016 a jej posledný deň pripadol na piatok 5. augusta 2016, ktorý bol riadnym pracovným dňom. Žalobcovia doručili odvolanie súdu prvej inštancie až 4. júna 2019 prostredníctvom elektronickej pošty (č. l. 156 spisu). Na zachovanie lehoty na podanie odvolania je potrebné odvolanie najneskôr v posledný deň lehoty doručiť súdu, odovzdať orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť alebo ho doručiť súdu elektronickými prostriedkami [§ 121 ods. 5 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“)]. Z poučenia o odvolaní napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie odvolateľa riadne a správne poučil o lehote na podanie odvolania proti rozsudku (§ 362 ods. 3 CSP). Na základe uvedeného odvolanie žalobcov podľa § 386 písm. a) CSP ako podané oneskorene odmietol bez jeho vecného posúdenia.

2.3. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalobcovia podaním odvolania po uplynutí odvolacej lehoty procesne zaviniли odmietnutie odvolania, a preto žalovaným vznikol proti žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (100 %). O výške náhrady trov odvolacieho konania žalovaných rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

3. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/, 2/ (ďalej aj ako „dovolatelia“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovali z § 420 písm. f) CSP.

3.1. Dovolatelia považujú procesný postup odvolacieho súdu, ktorým odmietol ich odvolanie ako oneskorené, za porušenie práva na prístup k súdu, za znemožnenie vykonania ich procesných práv - prijatie a prejednanie odvolania a umožnenia realizovania práva na spravodlivý súdny proces v rámci odvolacieho konania. Právny záver odvolacieho súdu ohľadom začatia plynutia odvolacej lehoty od momentu doručenia rozsudku súdu prvej inštancie advokátke JUDr. Ľudmile Petrušovej je v rozpore so zákonom a s právnym vyhodnotením ukončenia výkonu advokácie ako samostatnej osoby, ktorý prijal Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) vo svojom náleze sp. zn. II. ÚS 426/2012 z 21. februára 2013, ktorého právna veta znie: „Pokiaľ advokát zmenil formu výkonu advokácie zo samotného výkonu advokácie na výkon advokácie ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným, po takejto zmene formy výkonu advokácie mu nezostal zachovaný status advokáta podľa zákona o advokácii ani status samostatne zárobkovo činnnej osoby pre účely zákona o sociálnom poistení.“ Aj keď sa daný nález skutkovo týka posúdenia ukončenia podnikania advokáta ako fyzickej osoby vo vzťahu k plateniu sociálneho poistenia, uvedené právne závery o samostatnom výkone advokácie a jeho zániku a následne ohľadom zmeny formy jeho podnikania ako konateľa s.r.o. sú podľa dovolateľov plne

aplikovateľné aj na súdený prípad.

3.2. Dovolatelia ďalej citovali § 15 ods. 6 zákona č. 586/2003 Z. z., z ktorého podľa nich jednoznačne vyplýva, že pokiaľ advokát začne vykonávať advokáciu ako konateľ s.r.o., nesmie vykonávať advokáciu samostatne. Nie je možné zamieňať dve formy podnikania - advokát ako samostatne zárobkovo činná osoba a spoločnosť s ručením obmedzeným. Usporiadanie vnútorných pomerov spoločnosti upravovala len druhá veta § 15 ods. 6 zákona č. 586/2003 Z. z. (zrušené s účinnosťou od 1. januára 2013). Uvedený právny názor je podporený aj nálezom ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 426/2012 z 21. februára 2013, z ktorého v dovolaní dovolatelia citovali vybrané pasáže. Obdobný právny názor vyslovil aj najvyšší súd vo svojom rozhodnutí sp. zn. 1Sžso/7/2009 z 30. marca 2010.

3.3. Právny záver odvolacieho súdu o tom, že oprávnenie na zastupovanie dovolateľov advokátkou JUDr. Ľudmilou Petrušovou trvalo aj po 11. septembri 2012, kedy prestala vykonávať advokáciu samostatne a začala ju vykonávať ako konateľ s.r.o., je podľa dovolateľov v kontexte právnych záverov najvyšších súdnych autorít nesprávny. Rovnako je nesprávne aj tvrdenie súdu, že plná moc nezanikla, pretože nenastal ani jeden z dôvodov zániku plnej moci upravený v § 33b Občianskeho zákonníka. Dovolatelia trvajú na tom, že súd prvej inštancie správne posúdil nesplnenie procesných podmienok doručenia rozsudku, keď usúdil, že tento nebol dovolateľom riadne doručený, keďže bol doručený ich predchádzajúcej právnej zástupkyňi JUDr. Ľudmile Petrušovej dňa 21. júla 2016, ktorej plná moc na zastupovanie zanikla 11. septembra 2012 a následne zákonne zrušil doložku právoplatnosti a vykonateľnosti rozsudku z 30. mája 2016. Odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie podali včas, a preto je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nezákonné.

3.4. S poukazom na uvedené navrhli, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a prejednanie veci.

4. Žalované 1/, 2/ navrhli dovolanie zamietnuť ako nedôvodné a uplatnili si nárok na náhradu trov dovolacieho konania. O. i. uviedli, že advokátka pri zmene formy podnikania prevzala ako konateľka obchodnej spoločnosti práva a povinnosti zo zmluvných vzťahov vzniknutých pred jej založením a riadne pokračovala v zastupovaní svojich klientov. Zmena zastupujúceho advokáta z osoby samostatne zárobkovo činné na osobu konateľa obchodnej spoločnosti bola len formalitou, v dôsledku ktorej nemohlo dôjsť k zániku plnej moci, ktorú jej klienti udelili pred vznikom tejto spoločnosti, pretože postavenie advokátky (aj keď už ako konateľky obchodnej spoločnosti) jej zostalo zachované. Predpokladajú, že prechod práv a povinností riešila zakladacia listina, resp. zmluva o založení spoločnosti. Je možné usudzovať, že advokátka zmenu formy výkonu advokácie a prechod práv a povinností zo zmluvných vzťahov oznámila aj príslušnému súdu. Súd prvej inštancie podľa ich názoru správne doručil rozsudok zastupujúcej advokátke, ktorá si zrejme splnila svoju povinnosť aj voči klientom - dovolateľom a rozsudok im bezodkladne doručila. Dovolatelia tak mali možnosť podať voči nemu opravný prostriedok v 15-dňovej lehote, ktorá začala plynúť 22. júla 2016 a uplynula 5. augusta 2016.

5. Dovolatelia vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaných 1/, 2/ k dovolaniu podrobne reagovali na ich argumenty, pričom sa s nimi nestotožnili.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

7. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Dovolatelia vyvodzujú prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

11. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že dovolatelia dňa 2. marca 2012 splnomocnili na zastupovanie v predmetnom spore JUDr. Ľudmilu Petrušovou, advokátku v Žiari nad Hronom, A. Dubčeka 10, ktorá prevzala rozsudok súdu prvej inštancie 21. júla 2016 (doručenka na č. I. 150 spisu). Menovaná advokátka v priebehu konania zmenila spôsob výkonu advokácie tak, že už ju nevykonáva samostatne, ale ako konateľka spoločnosti s ručením obmedzeným (JUDr. Ľudmila Petrušová, advokátka, s.r.o., so sídlom v Žiari nad Hronom, A. Dubčeka 386/10, IČO: 47 241 403). Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali dovolatelia odvolanie, ktoré doručili súdu dňa 4. júna 2019 a ktoré odvolací súd odmietol podľa § 386 písm. a) CSP ako oneskorene podané. Podstatou dovolacej argumentácie dovolateľov je tvrdenie, že odvolací súd nesprávne posúdil oprávnenie advokátky JUDr. Ľudmily Petrušovej prevziať rozsudok súdu prvej inštancie, pričom následným odmietnutím odvolania z dôvodu jeho oneskoreného podania porušil právo dovolateľov na spravodlivý proces. Preskúmaním obsahu spisu však dovolací súd dospel k záveru, že v postupe odvolacieho súdu nezistil žiadne vady, ktoré by boli spôsobilé ukrátiť dovolateľov na ich procesných právach a založiť tak dôvodnosť podaného dovolania.

12. Námietku dovolateľov, že právny záver odvolacieho súdu ohľadom začatia plynutia odvolacej lehoty od momentu doručenia rozsudku súdu prvej inštancie advokátke JUDr. Ľudmile Petrušovej je v rozpore so závermi vyslovenými v náleze ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 426/2012 z 21. februára 2013, vyhodnotil dovolací súd ako neopodstatnenú. Z predmetného nálezu vyplýva, že sťažovateľ do 10. februára 2009 vykonával advokáciu samostatne ako fyzická osoba podľa zákona č. 586/2003 Z. z. Potom, ako založil spoločnosť s ručením obmedzeným, ktorej bol jediným konateľom, od 11. februára 2009 bol oprávnený poskytovať právne služby len v mene a na účet tejto spoločnosti. Keďže od 11. februára 2009 nevykonával advokáciu samostatne ako fyzická osoba, uhrádzal poisťné na nemocenské poistenie, poisťné na starobné poistenie a príspevky na starobné dôchodkové sporenie, poisťné na invalidné poistenie a poisťné do rezervného fondu solidarity iba za obdobie do 10. februára 2009. Vychádzal z toho, že v dôsledku zániku jeho oprávnenia vykonávať advokáciu mu podľa § 21 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení účinnom k 10. februáru 2009 povinné nemocenské a dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby zaniklo k 10. februáru 2009. Sociálna poisťovňa rozhodnutím predpísala sťažovateľovi za obdobie júl 2009 až december 2009 poisťné a príspevky v špecifikovanej výške s povinnosťou úhrady do 30 dní od doručenia rozhodnutia. Svoje rozhodnutie odôvodnila tým, že poisťné a príspevky riadne neuhradil, hoci tak bol povinný ako povinne nemocensky a dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činnná osoba urobiť. Ústavný súd skonštatoval porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd označeným rozsudkom najvyššieho súdu, pričom uzavrel, že pokiaľ advokát zmenil formu výkonu advokácie zo samotného výkonu advokácie na výkon advokácie ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným, po takejto zmene formy výkonu advokácie mu nezostal zachovaný status advokáta podľa zákona o advokácii, ani status samostatne zárobkovo činnnej osoby pre účely zákona o sociálnom poistení. Z uvedeného je zrejmé, že ústavný súd v tomto náleze riešil skutkovo a právne odlišný prípad, z ktorého v súdnej veci nemožno vychádzať.

13. Dovolací súd na tomto mieste poukazuje na rozhodnutie najvyššieho súdu z 31. mája 2016 sp. zn. 2ObdoV/1/2016, v ktorom sa najvyšší súd zaoberal obdobnou otázkou ako odvolací súd v danom spore. Pokiaľ ide o zmenu spôsobu výkonu advokácie v rozhodnutí označeného advokáta, dovolací súd uviedol, že odkedy advokát vykonáva advokáciu ako jeden zo spoločníkov právnickej osoby, nedošlo k zániku plnomocenstiev na zastupovanie žalovaných v konaní. Tým, že advokát začal vykonávať po udelení plnomocenstva na zastupovanie v konaní advokáciu ako spoločník v spoločnosti s ručením obmedzeným, neprestal vykonávať advokáciu, ako subjekt práva uvedený advokát nezanikol, preto plnomocenstvo na zastupovaní v konaní zaväzovalo advokáta konať v mene žalovaných aj po zmene spôsobu výkonu advokácie. Splnomocnený zástupca žalovaných po zmene spôsobu výkonu advokácie vykonával advokáciu ako osoba oprávnená konať v mene právnickej osoby - advokátskej kancelárie (ako konateľ). Dovolací súd dodal, že plnomocenstvo zaniká len z dôvodov taxatívne uvedených v § 33b Občianskeho zákonníka.

14. Pokiaľ dovolatelia poukazovali v dovolaní na to, že ak advokát začne vykonávať advokáciu ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným, nesmie vykonávať advokáciu samostatne (§ 15 ods. 6 zákona č. 586/2003 Z. z.), tak túto skutočnosť odvolací súd nijako nerozporoval. Predmetná námietka sa ani netýka riešenej problematiky, pretože v posudzovanom spore bolo kľúčové posúdenie, či má zmena spôsobu výkonu advokácie vplyv na skôr udelené plnomocenstvo a či spôsobuje neúčinnosť doručenia rozhodnutia právnomu zástupcovi podľa pôvodne udeleného plnomocenstva a zároveň, či bol daný niektorý z dôvodov zániku plnomocenstva uvedených v § 33b Občianskeho zákonníka.

15. Dovolatelia v dovolaní poukázali aj na rozhodnutie najvyššieho súdu z 30. marca 2010 sp. zn. 1Sžo/7/2009, ktoré však rovnako riešilo inú problematiku. V tomto prípade Sociálna poisťovňa - ústredie (žalovaná) ako odvolací orgán potvrdila svojim rozhodnutím odvolaním napadnuté rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Levice, ktorým bolo rozhodnuté, že žalobcovi ako samostatne zárobkovo činnnej osobe povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie 30. júna 2007 nezaniklo. Najvyšší súd (v danej veci ako súd odvolací) uviedol, že podstatou odvolania ako aj žaloby, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovanej, je právna otázka, či je možné žalobcu zapísaného ako advokáta do Slovenskej advokátskej komory, ktorý je spoločníkom a konateľom advokátskej spoločnosti, naďalej považovať za samostatne zárobkovo činnnú osobu v zmysle § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Najvyšší súd z dôvodov uvedených v rozsudku uzavrel, že argumentácia prvostupňového orgánu žalovanej, že zmenou formy výkonu advokácie nezaniká postavenie advokáta ako samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, a tým ani povinné nemocenské a dôchodkové poistenie podľa § 21 ods. 4 písm. b) cit. zákona, nemá oporu v zákonných ustanoveniach citovaných v rozsudku.

16. V kontexte uvedeného dovolací súd vyhodnotil ako neopodstatnenú námietku dovolateľov o nesprávosti právneho záveru odvolacieho súdu, že oprávnenie na ich zastupovanie advokátkou JUDr. Ľudmilou Petrušovou trvalo aj po 11. septembri 2012, kedy prestala vykonávať advokáciu samostatne a začala ju vykonávať ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným. Rozhodnutia najvyšších súdnych autorít (sp. zn. II. ÚS 426/2012 a sp. zn. 1Sžo/7/2009), z ktorých dovolatelia v dovolaní vychádzali, s podstatou prejednávanej veci vôbec nesúviseli a riešili iný právny problém. Dovolací súd opätovne dáva do pozornosti rozhodnutie najvyššieho súdu z 31. mája 2016 sp. zn. 2ObdoV/1/2016 (bod 13. tohto uznesenia) a s ohľadom na jeho dôvody uzatvára, že zmenou spôsobu výkonu advokácie v priebehu konania nestratila predchádzajúca právna zástupkyňa dovolateľov JUDr. Ľudmila Petrušová postavenie advokáta a bola oprávnená ich v konaní zastupovať, t. j. aj účinne prevziať rozsudok súdu prvej inštancie. Odvolací súd preto postupoval správne, ak odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie posúdil ako oneskorene podané.

17. Dovolací súd záverom konštatuje, že podané dovolanie, v ktorom dovolatelia namietajú vadu zmätočnosti konania podľa § 420 písm. f) CSP, je prípustné, ale nie je dôvodné. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolanie podľa § 448 CSP zamietol.

18. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V dovolacom konaní boli plne úspešné žalované 1/, 2/, ktorým vznikli trovy dovolacieho konania. Dovolací súd im preto voči žalobcom 1/, 2/ priznal ich náhradu v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.